

**Силабус навчальної дисципліни
Політологія**

підготовки **бакалавра**
(назва освітнього ступеня)

спеціальності **122 «Комп'ютерні науки»**
(назва спеціальності)

освітньо-професійної програми **«Комп'ютерні науки»**

(назва освітньої програми)

Статус дисципліни	вибіркова
Мова навчання	українська
Факультет	інформаційних технологій та механічної інженерії
Кафедра	філософії
Контакти кафедри	Каб. 706(сьомий поверх висотного корпусу), телефон 4-42, ел. адреса:kerimova.anzhelika@pgasa.dp.ua
Викладачі-розробники	Білополий В.В., к. іст. Н., доцент
Контакти викладачів	bv11.5@ukr.net. 097 382 50 30
Розклад занять	https://pgasa.dp.ua/timetable/WSIGMA/MEX/K2/ROZKLAD.HTML
Консультації	https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2022/09/KONS.2022-2023.pdf

Анотація навчальної дисципліни

Кому і для чого потрібні знання про політику?
Відповідь складається сама по собі. Необхідність в цьому обумовлена тим, що політика організує всі інші сторони нашого життя, впливає на них.
Якщо ви думаєте, що політика вас не займає, ви нею не цікавитесь, ви аполітична людина – то ви помиляєтесь.
Хіба вас не турбує добробут вашої сім'ї, зарплати та пенсії, стипендія, працевлаштування, ціни в магазинах, тарифи на комуналку, медицина, освіта, в кінці кінців, корупція. Все це політика, і вона нас дістає скрізь. Тому я бачу курс політології для студентів як буквар, азбуку, інструктаж по тому, що є політика, і, в першу чергу, політика і політики в Україні. Як відомо „темною” людиною легше маніпулювати і чому ми завжди обираємо не тих. Щоб не вірити в казки, треба на політику дивитись по-дорослому, обізнано, а значить підготовлено.

	Години	Кредити	Семестр
			III
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3	90
лекції	30	1	30
лабораторні роботи	-	-	-
практичні заняття	-	-	-
Самостійна робота, у т.ч:	60	2	60
підготовка до аудиторних занять	10	-	10
підготовка до контрольних заходів	15	-	15
виконання курсового проєкту або роботи	-	-	-
виконання індивідуальних завдань	15	-	15
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	20	-	20
підготовка до екзамену	-	-	-
Форма підсумкового контролю			залік

Мета вивчення дисципліни «Політологія» є сприяння подоланню уявлень про політику як арену боротьби, протистояння, виникнення конфліктів та утвердженню в суспільній свідомості її розуміння як засобу інтегрування інтересів соціальних суб'єктів, досягнення громадського миру, соціальної та національної злагоди, консенсусу.

Завдання вивчення дисципліни «Політологія» є:

- ознайомлення та засвоєння студентами основних понять та термінів політичної науки, її категорій та законів;
- становлення політичної теорії;
- розвиток політичної науки сьогодні, її значення для практики;
- аналіз соціально-політичних процесів;
- моделювання та пропонування політичного життя.

Пререквізити дисципліни: «Історія і культура України», «Філософія»

Постреквізити дисципліни: «Соціологія».

Компетентності:

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність розуміти цінності демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини в Україні, захищати та відстоювати їх.
- Вміння дотримуватися моральних, культурних, правових та наукових цінностей суспільства та ведення здорового способу життя.
- Здатність до застосування методів наукового пізнання.
- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знанням, генерувати нові ідеї.
- Здатність виявляти ініціативу та підприємливість, визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
- Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- Здатність діяти соціально відповідально, патріотично на основі етичних принципів, прагнення до збереження територіальної цілісності України.
- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про суспільство та розвитк суспільства, техніки і технологій.

Програмні результати навчання (відповідно до освітньо-професійної програми «Комп'ютерні науки» СВО ПДАБА 1226 – 2021):

ПР18. Знати історію та зміст найважливіших моральних та естетичних положень.

ПР19. Будувати зв'язки та відносини з людьми, враховувати точку зору колег, розуміти інших людей, виражати довіру команді, визнавати свої помилки, уникати та запобігати конфліктам, стримувати особисті амбіції. Здійснювати підбір і підготовку інформації та задач проектній команді, ставити цілі і формулювати завдання для реалізації проектів і програм. Реалізовувати систему моральних стосунків у професійній діяльності.

ПР20. Вміння враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти, вимоги охорони праці, виробничої санітарії і пожежної безпеки під час формування технічних рішень.

ПР22. Застосовувати базові професійні і наукові знання в галузі соціально-гуманітарних та економічних наук у пізнавальній та професійній діяльності.

1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
Змістовий модуль 1. Політика як суспільне явище					
1. Політологія як наука. Предмет, методи та функції	5	2			3
2. Історія політичної думки. Основні етапи її становлення та розвитку	5	2			3
3. Політика як суспільне явище. Сутність Політики	5	2			3
4. Політична влада	5	2			3
5-6. Політична система суспільства	8	4			4
7. Держава в політичній системі суспільства	4	2			2
8. Політичні режими	4	2			2
9. Концепція громадянського суспільства	4	2			2
10. Партії в політичній системі суспільства	4	2			2
11. Вибори та виборчі системи	6	2			4
12. Політична еліта та політичне лідерство	6	2			4
13. Політична культура суспільства	5	2			3
14. Етнополітика	6	2			4
15. Міжнародні відносини та міжнародна політика	8	2			6
Написання та захист індивідуального завдання (реферату)	15				15
Разом за змістовим модулем 1	90	30			60
Усього годин	90	30			60

2. САМОСТІЙНА РОБОТА ОПРАЦЮВАННЯ РОЗДІЛІВ ПРОГРАМИ, ЯКІ НЕ ВИКЛАДАЮТЬСЯ НА ЛЕКЦІЯХ:

Назва теми	Посилання
1. <u>Політологія як наука. Предмет, методи та функції.</u> Зв'язок політології з іншими науками про суспільство	Розділи 5,6
2. <u>Історія політичної думки.. Основні етапи її становлення та розвитку.</u> Політична думка України в Новий та Новітній час	Розділи 5,6
4. <u>Політична влада.</u> Конституція України про політичну владу в Україні	Конституція України, розд. IV- VIII
5-6. <u>Політична система суспільства.</u> Характеристика інститутів політичної системи: державних - політичного лідерства, політичного узгодження, політичного управління та конституційної політики; недержавних - інститут організованої політики, інститут масової політики, інститут політики впливу. Конституція України про політичну систему в Україні	Конституція України ст.36, 37.
7. <u>Держава в політичній системі суспільства.</u> Порівняльна характеристика форм правління, державного строю та політичних режимів трьох країн Європи та трьох	Розділи 5,6

раїн Азії (за вибором студента)	
8. <u>Політичні режими</u> . Характеристика авторитарних та тоталітарних режимів.	Розділи 5,6
9. <u>Концепція громадянського суспільства</u> . Конституція України про права та обов'язки громадян України	Конституція України, розд. II
10. <u>Партії в політичній системі суспільства</u> . Конституція України про партії та громадські організації	Конституція України, розд. II, ст.. 36,37.
11. <u>Вибори та виборчі системи</u> . Конституція України про вибори в Україні	Конституція України, розд. III
14. <u>Етнополітика</u> . Конституція України про етнополітику Української держави	Конституція України, загальні засади, розд. II

3. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Методи контролю, які застосовуються при перевірці знань: усний, письмовий.

Змістовий модуль 1. Політика як суспільне явище

1	Систематичне відвідування лекцій (по 1 балу)	15
2	Конспект лекцій	10
3	Конспект самостійної роботи (першоджерел)	20
4	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	20
5	Підготовка, виконання та захист реферату	15
6	Виконання контрольної роботи поточного контролю	20
		100

Бали за конспект:

10-9 – конспект з «Політології» охайний та містить весь лекційний матеріал та самостійно виконану роботу;

8-5 – конспект неповний, в ньому відсутні декілька лекцій або питань для самостійної роботи;

4-1 – конспект неохайний, неповний, відсутня більша кількість лекцій та самостійної роботи.

Бали за конспект самостійної роботи (опрацювання першоджерел Конституції України).

20-19 - глибоке розуміння певних розділів Конституції України: основних засад будови Української держави, її політичної системи.

18-15 – студент непогано орієнтується в основному політичному документі, його структурі, вільно оперує назвами розділів.

10-6 – неповний конспект, студент невпевнено знає назви державних документів, неточно називає розділи Конституції України.

5-1 – відсутня більша частина матеріалу, конспект неохайний, не володіє загальною інформацією про Конституцію України, її роль як основного Закону. Студент поставився до роботи формально.

Розділи програми, які не викладаються на лекціях та над якими студент працює самостійно.

20-19 - студент добре опрацював весь матеріал з глибоким його усвідомленням, добре орієнтується у даному курсі;

18-11 - конспект майже повний, але студент не володіє інформацією в повному обсязі;

10-6 - в конспекті відсутні деякі теми і відповідно студент знає не весь матеріал;

5-1 - відсутня більша частина матеріалу, студент поставився формально і не опанував матеріал.

Підготовка, виконання та захист реферату:

15-19 - чітко сформульована мета реферату, розділи плану логічно пов'язані між собою, тема розкрита у повному обсязі. Студент показує самостійність у формулюванні висновків, узагальнень. Правильно оформлені посилання та список використаних джерел.

18-6 - реферат містить помилки у оформленні; студент в цілому орієнтується у темі, але в окремих питаннях допускає помилки;

5-1 - у оформленні реферату допущені грубі помилки; студент частково володіє матеріалом.

Виконання контрольної роботи поточного контролю оцінюється у 20 балів. Проводиться контрольна робота у формі тестів, які містять 10 завдань, кожна правильна відповідь - 2 бали, неправильна – 0 балів.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як сума показників змістового модуля 1.

4. ПОЛІТИКА КУРСУ

Порядок відпрацювання пропущених занять передбачає усне відпрацювання теми заняття з наданням конспекту лекції. Пропущені заняття обов'язково мають бути відпрацьовані на консультації викладача в час не пізніше до дати контрольного заходу. Студенти, які не відпрацювали пропущені заняття, до поточного контролю не допускаються.

Студенти несуть відповідальність за порушення принципів академічної доброчесності. При виявленні плагіату в рефераті робота вважається повністю не зарахованою. У разі виявлення списування (виконання аудиторної письмової роботи із залученням зовнішніх джерел інформації, заборонених до використання: шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети тощо) і фальсифікації (представлення контрольної роботи, яка виконана іншими особами, як власної) під час контрольного заходу студент відсторонюється від участі в ньому або отримує незадовільну оцінку.

Відповідальність здобувачів освіти за порушення принципів академічної доброчесності передбачає:

- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, тощо);
- повторне проходження навчального курсу;
- відраховання із навчального закладу.

Поведінка в аудиторії.

Вивчення дисципліни вимагає від студентів обов'язкового відвідування лекційних занять. Студенти мають дотримуватися правил поведінки на заняттях згідно статуту академії (неприпустимість пропусків, запізнь, обов'язкове відключення телефонів та ін.).

У випадку надзвичайних ситуацій (епідемії, пандемії, стихійного лиха, введення надзвичайного стану і т. п.) студенти повинні беззаперечно виконувати правила поведінки, які приведені в інструкціях для ситуацій, що наступили. Визначаються норми

дотримання академічної доброчесності під час вивчення дисципліни, порядок зарахування пропущених занять тощо.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Конституція України. - К.: Український центр правничих студій, 2010. - 104 с.
2. Бодуен Ж. Вступ до політології. - К.: Основи, 1995. - С. 10-47.
3. Брегеда А. Ю. Основи політології: Навч. посібник. - К.: КНЕУ, 2000. - 312 с. - *Режим доступу:* <http://studentbooks.com.ua/content/view/125/1/>
4. Василик М.А. Політологія. - М., Гардарика, 2006. - 588 с.
5. Вступ до політології. Кредитно-модульний курс: навчальний посібник для студентів ВНЗ / За ред. Л.М. Никітіна. - Донецьк: ДонНУЕТ, 2010. - 211 с.
6. Гелей С.Д., Рутар С.М. Політологія: Навч. посібник. - К.: ЦУЛ, 2012. - 348 с.
7. Горлач М.І., Кремень В.Г. Політологія: наука про політику: для студентів ВНЗ. - К.: ЦУЛ, 2009. - 840 с.
8. Кирилюк Ф.М. Історія політології: підручник для вищих навчальних закладів. - К.: Альтерпрес, 2004. - 832 с.
9. Кухта Б.Л. Історія української політичної думки: Курс лекцій. - Львів, 1991. - 79 с.
10. Лавківський К.М., Піча В. М., Хома Н.М. Політологія. - Л.: Магнолія Плюс, 2004. - 476 с.
11. Лісничий В.В. Політичні та адміністративні системи зарубіжних країн: Навч. посібник. - К.: Професіонал, 2004. - 335 с.
12. Піча В.М., Хома Н.М. Політологія: Навч. посібник. - Львів: Новий світ, 2002. - 344с.
13. Піча В.М., Хома Н.М. Політологія: Підручник для ВНЗ. - Львів: Магнолія Плюс, 2006. - 304.
14. Погорілий Д.Є. Політологія: кредитно-модульний курс. - К.: ЦУЛ, 2008. - 432 с.
15. Політологічний енциклопедичний словник / За ред. Ю.С. Шемшучика, В.Д. Бабкіна, В.П. Горбатенка. - К.: Генеза, 2004. - 736 с.
16. Політологічний словник: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / За ред. М.Ф. Головатого та О. В. Антонюка. - К.: МАУП, 2005. - 792 с.
17. Політологія / А. Колодій, Л. Климанська, Я. Космина: У 2х- кн. - К.: Ельга, Ніка-Центр, 2003. - Кн. 1. Політика і суспільство; Кн. 2: Держава і політика. - 664 с.
18. Політологія: навчально-методичний комплекс. Підручник / За ред. Ф.К. Кирилюка. - К.: ЦУЛ, 2005. - 704 с. - *Режим доступу:* <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-55.html>
19. Політологія. Навчально-методичний комплекс: Підручник. - К.: ЦНЛ, 2004. - 704 с.
20. Політологія: Підручник / За ред. О.В. Бабкіної, В.П. Горбатенка. - К.: Академія, 2010. - 568 с.
21. Політологія: словник-довідник термінів і понять / Авт.-упоряд.: С.Г. Рябов.- К.: Тандем, 1996. - 191 с.
22. Політологія: словник термінів і понять. - К.: ВД Академія, 2001. - 256 с.
23. Потульницький В.А. Теорія української політології: Курс лекцій. - К.: Либідь, 1993. - 192 с.

Допоміжна

1. Історія політичної думки: підручник у 2-х томах / За заг. ред. Н.М. Хоми; [Т.В. Андрущенко, О.В. Бабкіна, І.Ю. Вільчинська]. - Львів: Новий Світ-2000, 2017. - Т. 1.: Від зародження до початку ХХ ст. - 404 с.; Т. 2.: ХХ - початок ХХІ ст. - 404 с.
2. Мадіссон В.В. Політологія міжнародних відносин: Навч. посібник для студентів гуманітарних факультетів вищих закладів освіти / В.В. Мадіссон, В.А. Шахов. - К. 1997. - 176 с.

3. Українська політологія: витоки та еволюція / За ред. Ф.М. Кирилюка. - К.: Ватра, 1995. - 328 с.
4. Українська політологія. Навч. посібник / С.Д. Гелей, Р.І. Пастушенко, С.М. Рутар. - Львів: Комерційна академія, 1995. - Ч. I. - 180 с.; Ч. II. - 182 с.
5. Хто є хто в європейській та американській політології? Малий політологічний словник / Б. Кухта, А. Романюк, М. Поліщук - Львів, Кальварія, 1995. - 288 с.
6. Шляхтун П.П. Політологія: історія та теорія: Підручник. - К.: ЦУЛ, 2010. - 472 с.

6. ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Газета «Урядовий кур'єр». <http://ukurier.gov.ua/uk/>
2. Бібліотека: політологія. <http://politics.ellib.org.ua/>
3. Книги та добірка матеріалів з політології. <http://www.twirpx.com/files/politics/politology/>
4. Конспекти лекцій з політології <http://studme.com.ua/default.htm>

Розробник _____

(підпис)

Віктор БІЛОПОЛІЙ

Гарант освітньої програми _____

(підпис)

Наталя ВЕЛЬМАГІНА

Силабус затверджено на засіданні кафедри
_____ філософії _____
(назва кафедри)

Протокол від «_28_» червня 2022 року №_14_

Завідувач кафедри _____

(підпис)

Віктор БІЛОПОЛІЙ